

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**INTERNATIONAL CENTRE CORPORATIVE MANAGEMENT
(VIENNA, AUSTRIA)**

**WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY
(BYDGOSZCZ, POLSKA)**

**REGIONALNY OŚRODEK DOSKONAŁENIA NAUCZYCIELI «WOM» W BIELSKU-BIAŁEJ
(BIELSKU-BIAŁEJ, POLSKA)**

**UCZELNIA NAUK SPOŁECZNYCH
(ŁÓDŹ, POLSKA)**

**CHRZEŚCIJAŃSKA AKADEMIA TEOLOGICZNA W WARSZAWIE
(WARSZAWA, POLSKA)**

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА
(М. ПОЛТАВА, УКРАЇНА)**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
“ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ”
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(М. ЗАПОРІЖЖЯ, УКРАЇНА)**

**CENTER FOR UKRAINIAN AND EUROPEAN SCIENTIFIC COOPERATION
(UZHGOROD, UKRAINE)**

**ОБЛАСНИЙ КОЛЕДЖ
„КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА” ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(М. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА)**

МАТЕРІАЛИ

**V Міжнародної викладацько-студентської науково-практичної
конференції „Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість,
майстерність, професіоналізм”**

**15 березня 2024 року
м. Кременчук**

MINISTERSTWO OŚWITY I NAUKI UKRAJINY
INTERNATIONAL CENTRE CORPORATIVE MANAGEMENT
(VIENNA, AUSTRIA)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY
(BYDGOSZCZ, POLSKA)
REGIONALNY OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI „WOM” W
BIELSKU-BIAŁEJ (BIELSKU-BIAŁEJ, POLSKA)
UCZELNIA NAUK SPOŁECZNYCH (ŁÓDŹ, POLSKA)
CHRZEŚCIJAŃSKA AKADEMIA TEOLOGICZNA W WARSZAWIE
(WARSZAWA, POLSKA)
KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(WŁOCŁAWEK, POLSKA)
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА (м. ПОЛТАВА, УКРАЇНА)
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
ВИЩОЇ ОСВІТИ „ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ” ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(м. ЗАПОРІЖЖЯ, УКРАЇНА)
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА (м. УЖГОРОД, УКРАЇНА)
ОБЛАСНИЙ КОЛЕДЖ
„КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ
А. С. МАКАРЕНКА” ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(м. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА)

МАТЕРІАЛИ

**V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
„АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ:
ТВОРЧІСТЬ, МАЙСТЕРНІСТЬ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ”**

15 березня 2024 року

Кременчук

УДК 330.124:37013

ББК 74.58

Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм: *матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції*, (Обласний коледж „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка” Полтавської обласної ради, 15.03.2024) / [редактор-упорядник: Т. В. Кулікова] Кременчук: Методичний кабінет, 2024. 480 с.

У збірнику містяться тези, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію „Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”. Висвітлюються актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства. Подається опис інноваційних освітніх технологій та розкриваються закономірності й особливості підготовки педагогічних кадрів.

Матеріали будуть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ДЕНЬГА Наталія – кандидат педагогічних наук, заступник директора Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради.

КУЛІКОВА Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент, методист Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради (редактор випуску).

МАЛЮК Юлія – Заслужений вчитель України, заступник директора Наукового ліцею „Політ“ при Обласному коледжі „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради.

Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (ДНУ у сфері управління МОН України). Посвідчення № 373 від 18.09.2023 р.

За достовірність фактів, дат, найменувань, прізвищ, цифрових даних, за орфографічне, пунктуаційне, стилістичне оформлення **відповідають автори публікацій**. Матеріали друкуються за авторськими варіантами.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Кременчуцького педагогічного коледжу імені А. С. Макаренка (протокол № 8 від 11.03.2024 р.).

УДК 330.124:37013

ББК 74.58

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ	11
МОНШЬОР Владислав, КИРИЛЮК Марина Професійний розвиток педагога: досвід Польщі.....	11
РАДОВЕНЧИК Анастасія Психолого-педагогічна підтримка студентів-першокурсників в адаптаційний період.....	16
ГОЛІШЕНКО Наталія Розвиток емоційного інтелекту на заняттях з української літератури у старших класах.....	21
ШТЕПА Олексій, КОВАЛЕНКО Світлана Особливості впровадження технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти.....	25
ГУРНЯК Оксана, РОМАНЕНКО Олександр Складова розвитку природничо-наукової компетентності в здобувачів вищої медичної освіти.....	32
ПШЕНКО Катерина, МОСКОВЕЦЬ Людмила Психологічні основи профілактики синдрому емоційного вигорання у педагогічних працівників.....	37
ВАЩЕНКО Катерина, МОСКОВЕЦЬ Людмила Емоційні бар'єри у міжособистісному спілкуванні у студентському колективі.....	42
AGAZADE Nigar, SUDZHAEVA Narmin The motivation of university students as an actual issue in psychology and pedagogy.....	46
МОСКОВЕЦЬ Людмила Життєстійкість та психологічне благополуччя особистості.....	49
СЕКЦІЯ 2. МОДЕРНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК І ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	56
БАРДА Світлана Формувальне оцінювання в початковій школі як засіб формування мотивації учнів до навчання.....	56

ГЕРАСИМЕНКО Світлана

Інтеграційні процеси у мистецько-літературному концепті викладання української літератури у закладах фахової передвищої освіти.....60

КОЛЕСНИК Людмила

Сучасне заняття з математики у контексті компетентнісного підходу до навчання.....66

САМОЛЮК Інна

Використання ігрових технологій в освітньому процесі Нової української школи.....71

ЯКИМЕНКО Микола, ШЕСТОПАЛ Олександр

Алгоритм застосування інноваційних методик викладання спецдисциплін викладачами Лубенського лісотехнічного фахового коледжу.....76

КОЗАЧКОВА Аліна, ЗАМУЛА Оксана

Використання інноваційних технологій як один із методів оптимізації навчально-виховного процесу.....83

СОЛОДОВНИКОВА Людмила

Інноваційні художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва в початковій школі.....88

ШКЛЯЄВА Галина

Концепт інноваційного ставлення до життя в системі формування особистості дитини.....94

ТВЕРДОСТУП Дар'я, НЕПОРАДА Ірина

Дидактичні ігри на уроках інтегрованого курсу „Я досліджую світ”.....99

ТВЕРДОСТУП Дар'я, НЕПОРАДА Ірина

Нетрадиційні форми організації навчання в початкових класах.....104

НЕПОРАДА Ірина, ОЛІЙНИК Ірина

Технологія підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання естетотерапевтичних засобів в освітньому процесі.....109

ПІНЧУК Олена, НЕПОРАДА Ірина

Асистент вчителя в інклюзивному освітньому просторі.....113

КОЗАК Вікторія, НЕПОРАДА Ірина

Аксіологічний зміст інклюзивної освіти.....117

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

ВИХОДЕЦЬ Ольга, НЕПОРАДА Ірина

Громадянська компетентність як основна складова професіоналізму сучасного педагога Нової української школи.....122

КОЗЛОВСЬКА Наталя

Інформаційні технології на уроках української мови та літератури в середніх та старших класах.....126

КРАКІВСЬКА Анастасія, НЕПОРАДА Ірина

Лідерство: теоретичний аспект.....132

ПІДГОРНА Тетяна, НЕПОРАДА Ірина

Розвиток емоційної сфери молодшого школяра.....136

БОЛОТІНА Марія, ТКАЧЕНКО Богдана

Формування креативного мислення в учнів початкової школи.....140

ЛОМАКА Ольга

STEM-освіта у початковій школі.....145

ДРОНОВА Ольга

Інтеграція видів декоративної діяльності старших дошкільників на потенціалі дизайну.....150

МАКАРОВА Natalia

Teaching English to future specialists in preschool education.....155

ЧЕРНЕНКО Варвара

Використання GeoGebra в математичній підготовці здобувачів фахової передвищої освіти.....161

СОРОКА Назар, НЕПОРАДА Ірина

Інноваційні технології як засіб формування комунікативних умінь молодших школярів.....166

ЛЕВЧЕНКО Анастасія, СТЕШЕНКО Вікторія

Використання нетрадиційних технік малювання на заняттях зображувальної діяльності в ЗДО.....170

КЛИМЕНКО Юлія

Гейміфікація: гра по-новому, навчання по-іншому в освітньому просторі НУШ.....175

ЛИХМАН Максим

Актуалізація опорних знань та життєвого досвіду на уроках географії.....180

БОРОДІНА Марія, КОВАЛЕНКО Вікторія

Ігрова діяльність як засіб активізації процесу засвоєння музичної грамоти молодшими школярами.....186

СМІРНОВА Катерина, ТРОЙНІНА Світлана

Використання ігрових форм організації діяльності молодших школярів на уроках технологічної освітньої галузі в початковій школі.....191

СМОЛЯК Володимир

Трансформація системи дистанційного навчання фахових молодших бакалаврів прифронтового закладу освіти.....196

КОВАЛЕНКО Вікторія

Музична гра як вагома складова у навчальному процесі та мистецькому просторі.....201

ІВАНОВА Олена

Інтерактивні технології як засіб розвитку аналітичного мислення майбутнього фахівця сфери обслуговування.....205

ДІЖЕВСЬКА Сніжана, АЛЕКСЄЄВА Тетяна

Формування здоров'язбережувальної компетентності в умовах онлайн-навчання.....212

ЛЯШЕНКО Інеса

Використання сучасних засобів і технологій навчання як інструментів формування математичної та предметно-методичної компетентностей кваліфікованих фахівців НУШ (з досвіду роботи).....217

ЛИТВИНЕНКО Катерина, АЛЕКСЄЄВА Тетяна

Специфіка створення ігрового середовища.....222

OMELCHENKO Yuliia

GENAI in teaching and learning English.....226

PYLYPENKO Anastasiia, OMELCHENKO Yuliia

Applying art therapy to the ESL classroom.....231

ОМЕЛЬЧЕНКО Анастасія, БОРИСОВА Аліна

Застосування інноваційних технологій при викладанні англійської мови для здобувачів вищої освіти.....234

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

ПЕТРОВА Наталія

Використання онлайн бібліотек у роботі шкільної бібліотечної системи.....239

ІВАШИНА Олена

Розвиток творчого потенціалу учнів початкової школи на уроках математики.....243

ОСТАПКО Людмила, ГОДЗЬ Тетяна

Художня праця як засіб соціального розвитку дітей з особливими освітніми потребами.....248

МАЦЬКО Вікторія

Застосування інноваційних технологій в освітньому процесі.....253

БРОВАТА Олена

Формування рухової та здоров'язбережувальної компетентності дошкільників через впровадження сучасних фітес-технологій.....258

КОВАЛЕНКО Аліна, БАРДА Світлана

Психологічні основи формування мотивації навчальної діяльності у молодших школярів.....264

СЕКЦІЯ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВІСТИКИ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....269

MATUSZEK Angelika, ZIOŁA-ZEMCZAK Katarzyna

Rozwijanie kompetencji językowych uczniów z wykorzystaniem klocków LEGO® Education.....269

БОЙЧЕНКО Світлана

Правова лінгвістика як академічна та професійна дисципліна: сучасні тенденції розвитку.....281

БІРЮКОВА Світлана

Аспекти здійснення підготовки майбутніх учителів під час практики з культури мовлення.....285

КУРЯЧА Вікторія, КІРІЧЕК Ірина

Жанрові особливості роману Валерія Шевчука “Око прірви”.....290

КІРІЧЕК Ірина

Творчопис як ефективний інструмент розвитку зв'язного мовлення.....296

СКРИПНИК Надія

Особистісно орієнтований підхід до організації освітнього процесу в умовах НУШ.....301

КУЩ-ЖИРКО Марія

Відповідність дидактичних методів і прийомів викладання лінгвістики на сучасному етапі розвитку мовленнєвої номінації.....305

МАЛЮК Юлія

Етноконцепти – складові культурно-маркованих ФО.....309

КОЛОДОЧКА Альона, ПАХАР Анастасія, ЛАДЯГІНА Валентина

Фемінітиви: становлення норми.....314

ФОМЕНКО Діана, КУЛІКОВА Тетяна

Слова-символи в складі стійких висловів на позначення предметності.....319

СЕКЦІЯ 4. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....324

САЄНКО Володимир, ТОЛЧЄВА Ганна, ŚLIWA Sławomir

Педагогічні положення підготовки фахівців для сфери фізичної культури, спорту та рекреації.....324

БАШТОВЕНКО Оксана

Інклюзивний урок фізичної культури – сучасна потреба.....332

БЕЗДУШНА Ірина, ЧЕРНЕНКО Любов

Чому так важливий спорт у сучасній освіті?.....337

ЛІСОВЕНКО Тетяна

Особистісно-діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури.....341

СТОРОЖЕНКО Мар'яна, КУДРЯШОВА Тетяна

Використання інтернет-технологій у дистанційній взаємодії тренера та студента-спортсмена.....347

ХАРАХАЙЧУК Анатолій, СТУПАК Микола

Ефективність освітнього процесу на уроках фізичної культури з використанням мультисенсорного підходу.....353

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

ОМЕЛЬЧЕНКО Олександра, ПРОКОПЕНКО Юлія

Використання ігрового навантаження на заняттях з фізичного виховання зі студентами спеціальних медичних груп.....357

ПРОФАТІЛОВА Вікторія, АЛЕКСЄЄВА Тетяна

Про формування екологічної компетентності студентів педагогічних спеціальностей.....363

ШАЛЯПІНА Ірина

Розвиток основних фізичних якостей волейболіста.....368

СЕКЦІЯ 5. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ.....375

ГАЛАЙ Віолетта, КОНДРАТЕНКО Тетяна

Проектна діяльність з використанням BLENDER у фаховій підготовці майбутніх фахових молодших бакалаврів з комп'ютерних наук.....375

ТУРЧЕНКО Віталій

Штучний інтелект у навчанні: перспективи та виклики.....380

СЕКЦІЯ 6. НАУКИ ПРО ОСВІТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....384

КАХЕРСЬКА Тетяна, ТИМОШКО Ганна

Розвиток медіакультури викладачів вищої школи: нові виклики та можливості.....384

КРУПІНА Леся

Компоненти моделі управління науково-освітнім середовищем у закладі фахової передвищої освіти.....389

СИТЮК Юлія

Програма міжнародного бакалаврату (International Baccalaureate – IB) для початкової школи як відповідь на виклики глобалізованого світу.....393

ГАЛАГАН Діана, КІНДЯКОВА Наталія

Ментальні карти в епоху ІКТ: візуалізація та розвиток логічного мислення у початковій школі.....398

СИТЮК Роман

Порівняння програм A-level та Diploma Programme (Internationale Baccalaurate) як міжнародних стандартів спеціалізованої середньої освіти наукового спрямування.....405

СЕКЦІЯ 7. СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ.....409

ІРХІНА Юліана

Методологічні засади навчання англійської мови здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти медичного факультету напрямку „Спеціальна освіта” у сучасному освітньому просторі.....409

ОНИЩЕНКО Сергій, КАРАГАНОВА Олена

Збереження традиційних цінностей японської цивілізації від епохи Мейдзі (Муцухіто) до епохи Сьова (Хірохіто).....414

АНТИПОВА Яна, БРУСЕНКО Марина

Гарантії захисту прав захисників/захисниць при потраплянні в полон.....419

КОВАЛЬЧУК Назар, КРОТ Володимир

Часопис „Хуторянин” як історичне джерело з минулого нашого краю.....423

СЕРГО Дар’я, СТАРЧИК Анна

Проблема формування особистості: питання впливу гендерних стереотипів на виховання підлітків (на матеріалі повісті О. Думанської „Школярка з передмістя”).....428

ТКАЧУК Кирило, КАМЕНСЬКИЙ Володимир

Соціально-захисні відносини трудових мігрантів з Полтавщини.....435

ПИТУЛЬКО Катерина, АЛЕКСЄЄВА Тетяна

Дослідження стану природного навколишнього середовища центральної частини міста Кременчук методом біоіндикації.....440

ЦЕХОЦЬКА Дар’я, ПИЛИПЕНКО Володимир

Сучасні погляди на науково-педагогічну спадщину Софії Русової.....445

ЛИТВИНЕНКО Анна, ОЛІЙНИК Ірина

Шляхи морального виховання молодших школярів.....448

ДУБИНА Ярослава, ГОДЗЬ Тетяна

Формування у дітей з особливими освітніми потребами уяви і фантазії засобами нетрадиційного малювання.....454

НЕВА Agnieszka

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji- zalety i ograniczenia, Przegląd najważniejszych narzędzi.....458

НАШІ АВТОРИ.....465

Надія СКРИПНИК,

кандидат філологічних наук, старший викладач,

завідувач кафедри української філології

Комунального закладу вищої освіти

„Вінницький гумантарно-педагогічний коледж”

м. Вінниця, Україна

ОСОБИСТІСНО ОРІНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ НУШ

Нині освітній процес підготовки фахівця значно складніший, ніж традиційно сформований на основі відомих дидактичних підходів. Педагогічна наука пропонує й популяризує комплекс інструментів освітніх технологій комп'ютерної інформатизації освіти, технології інтенсивного особистісно орієнтованого, професійно орієнтованого, особистісно-діяльнісного, випереджувального навчання й окреслює шляхи їхнього практичного застосування.

У дослідженнях І. Якиманської [9] особистість сприймається як джерело соціально значущої діяльності, яка полягає в тому, що засвоєння навчального матеріалу здійснюється не шляхом передавання інформації суб'єктові, а в процесі його власної активності. А процес учіння розглядає як індивідуальну діяльність окремого здобувача освіти, де реалізується самостійний досвід, який здобувається поза освітнім процесом.

У працях класиків української педагогіки К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського розроблені більшість положень, що можуть бути покладені в основу сучасної концепції особистісно орієнтованого навчання і виховання. Не формуючи принципів, методів цього підходу, не називаючи терміну «особистісно орієнтоване навчання і виховання» ці педагоги вже тоді присвячували йому свої праці [3, с. 19].

За визначенням О. Савченко [7], особистісно орієнтоване навчання

ґрунтується на основі врахування індивідуальних особливостей, потреб і можливостей здобувачів освіти, поважного ставлення до них як до свідомої та відповідальної особистості.

У наш час особистісно орієнтований підхід розглядається як методична основа для гармонійного та всебічного розвитку особистості в умовах сучасної системи освіти. Об'єктом такого навчання є мовленнєва діяльність в усіх її видах: аудіювання, читання, говоріння, письмо. У контексті нашого дослідження особистісно орієнтований підхід передбачає визначення процесу формування професійно орієнтованої комунікативно-мовленнєвої компетентності здобувачів освіти з позиції спрямування на особистісний розвиток студента засобами навчальної діяльності, з урахуванням індивідуальних психологічних особливостей кожного здобувача, його потенційних здібностей до навчання, прагнення до самовдосконалення. В особистісному аспекті цей підхід дозволяє розроблення для кожного здобувача освіти індивідуальної (особистої) траєкторії формування комунікативно-мовленнєвої компетентності в усіх видах мовленнєвої діяльності. У зв'язку з цим виникає проблема збереження вже закладеної в здобувачів потреби спілкування й пізнання дійсності засобами української літературної мови.

І. Бех, О. Біляєв, О. Горошкіна, С. Караман, О. Паламар, М. Пентилук та інші вважають, що особистісно орієнтований підхід неможливо зреалізувати без розвивального діалогічного спілкування як природного середовища для цього процесу. Майбутній учитель Нової української школи, якому притаманні домінування діалогічної комунікації, щирість, довіра у спілкуванні, неконфліктність, уміло скерує навчальний процес у освітньому середовищі та з кожним учнем зокрема. Володіння вчителем компетентністю в такому педагогічному спілкуванні є запорукою успіху в навчальній діяльності, метою якого є формування і розвиток особистості здобувача освіти НУШ. Особистісно орієнтований підхід має максимально розкрити потенційні можливості дитини, стимулювати її до особистісно розвивальної творчості, сприяти формування самостійності, здатності до самоосвіти та самореалізації. Варто зауважити, що

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

особистісно орієнтоване навчання сьогодні повинно орієнтуватися на диференціацію завдань. Отже, потрібно добирати індивідуальні завдання для кожного здобувача (завдання підвищеної складності, творчі, випереджувальні вправи, вправи на кмітливість, уважність), планувати роботу в парах, у групах.

Зважаючи на домінування в сучасній лінгводидактиці особистісно орієнтованого підходу з акцентом на диференціацію, індивідуалізацію змісту освіти, вибудовуванням (наскільки це можливо в межах навчання в академічній групі) персональних освітніх траєкторій, визначення професійних інтенцій тощо, то важливим персональним психолінгвістичним утворенням вважаємо професійну мовну особистість. Це – відносно завершений етап розвитку особистості, на якому остання готова успішно виконувати професійні обов’язки та відповідати соціальній ролі, статусу й поведінці професіонала-гуманітарія.

Особистість навіть у професійному вимірі не може діяти тільки за регламентованими наперед стандартами. Її персональна якість обов’язково відбивається на менталінгвістичних, соціокультурних, психолінгвістичних, оказіональних аспектах дискурсу, який продукує ця особистість. Автори монографії „Формування мовної особистості на різних вікових етапах” [8], на основі багатовікового досвіду попередників стверджують: особистість народжується, формується й прогресує в мовному середовищі, у навколомовних формах суспільної свідомості (мистецтво, фольклор, масова культура тощо); усі матеріальні та нематеріальні форми буття особистість освоює мовними засобами. При цьому особистість не може і не бажає проводити чітку онтологічну межу між побутовим та професійним мовним буттям – пізнанням – перетворенням. Не існує ані об’єктивної онтологічної, ані суб’єктивної особистісноцентричної межі між побутовим послуговуванням мовою та її професійним дискурсно-орієнтованим використанням. Цей гіпотетичний принцип насамперед необхідно враховувати в умовах сучасного глобалізованого інформаційного суспільства. Так, на думку Л. Рускуліс, інформаційно-комунікаційне освітнє середовище є „комплексом компонентів що забезпечують системну інтеграцію засобів інформаційних технологій в

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція освітній процес з метою підвищення його ефективності та виступаючих як засіб побудови особистісно орієнтованої педагогічної системи'' [5, с. 53– 54].

І. Бех, С. Гончаренко, О. Савченко визначили методологічні засади, на яких ґрунтується особистісно орієнтоване навчання, що передбачає забезпечення розвитку й саморозвитку особистості здобувача освіти як суб'єкта пізнавальної та предметної діяльності, створення кожному здобувачеві можливостей реалізувати себе в різних видах діяльності, становлення духовних та інтелектуальних якостей учня (студента), формування індивідуального сприйняття світу та ін. [6; 1; 2; 4].

Важливо в умовах особистісно орієнтованого навчання враховувати мисленнєві здібності здобувачів освіти, їх особистісні якості, життєвий досвід, інтереси, схильності тощо.

Отже, реалізація особистісно орієнтованого підходу у формуванні професійно орієнтованої комунікативно-мовленнєвої компетентності здобувачів освіти передбачає, що в центрі освітнього процесу за метою, змістом і формами навчальної діяльності знаходиться особистість дитини. Особистісно орієнтований підхід сприяє розробленню для кожного здобувача індивідуальної (особистої), професійно орієнтованої траєкторії формування комунікативно-мовленнєвої компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Бех І. Д. Виховання підростаючої особистості на засадах нової методології. *Педагогіка і психологія*. 1999. № 3. С. 5–6.
- 2.Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване навчання: Шляхи реалізації. *Рідна школа*. 2000. № 1. С. 13–16.
- 3.Кравченко Г. Ю. Теоретико-методологічні основи особистісно орієнтованої освіти. *Початкове навчання та виховання*. 2005. №25. С. 2–3.

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

4. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федорченко та ін. ; за заг. ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. Київ : Вищ. шк., 2003. 323 с.

5. Рускуліс Л. В. Методична система формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови у процесі вивчення мовознавчих дисциплін : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Херсон. держ. ун-т. Херсон, 2019. 550 с.

6. Савченко О. Я. Уміння вчитися як ключова компетентність загальної середньої освіти. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи* / за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : К. І. С., 2004. С. 34–47.

7. Савченко О. Я. Особистісно орієнтоване навчання. Енциклопедія освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2008. С. 626–627.

8. Формування мовної особистості на різних вікових етапах : монографія / А. М. Богуш, О. С. Трифонова, О. І. Кисельова, Ж. Д. Горіна, М. П. Черкасов / за заг. ред. акад. А. М. Богуш. Одеса : ПНЦ АПН України, 2008. 271 с.

9. Якиманська І. Особистісно орієнтована система навчання. *Завуч*. 1999. №7. С. 22.

Марія КУЩ-ЖИРКО,

вчитель англійської мови

Кременчуцької гімназії №28

м. Кременчук, Україна

ВІДПОВІДНІСТЬ ДИДАКТИЧНИХ МЕТОДІВ І ПРИЙОМІВ ВИКЛАДАННЯ ЛІНГВІСТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ НОМІНАЦІЇ

Метод навчання – це спосіб реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети. Правильний підбір методів відповідно до змісту навчання, вікових та психологічних особливостей учнів сприяє розвитку їхніх